

Kungsbacka

Kommunrevisionens redogörelse för 2023

2024-03-27

Innehållsförteckning

Inledning med läsanvisning	3
Utgångspunkter för granskningarna	4
Grundläggande granskning	5
Granskning av it- och informationssäkerhet	6
Granskning av kompetensförsörjning	7
Granskning av informationssäkerhet i praktiken.....	8
Granskning av måltidsverksamhet (en uppföljning).....	9
Granskning av interna kontroller för att motverka välfärdsbrott (en uppföljning)	10
Granskning av nämnden för Individ & Familjeomsorgs arbete (en uppföljning)	11
Granskning av kommunens lokalförsörjningsprocess och hanteringen av verksamhetslokaler (en uppföljning)	12
Granskning av redovisningsrutiner	13
Granskning av årsredovisningen	14

Inledning med läsanvisning

Enkelt uttryckt kan man säga att vårt, revisionens, uppdrag är att varje år granska om kommunstyrelsen, nämnderna, bolagen och stiftelsen gör det som förväntas av dem utifrån lagar, mål och riktlinjer. Med revisionen menas kommunens förtroendevalda revisorer (politiker).

Resultatet av granskningarna presenterar vi i rapporter löpande under året. Du hittar rapporterna här: www.kungsbacka.se/kommunrevisionen. De sista rapporterna för det år som vi granskar brukar bli klara i mars kommande år.

Den här redogörelsen är en del av vår årliga rapportering till kommunfullmäktige, som är vår uppdragsgivare. I den sammanfattar vi de granskningar och de uppföljningar som vi har gjort under året. Redogörelsen är en bilaga till revisionsberättelsen.

Förtroendevalda revisorer

För mandatperioden 2023–2026 består revisionen av följande sju förtroendevalda revisorer:

- Birgitta Litsegård, ordförande
- Hans-Åke Fryklund, vice ordförande
- Christine Lindeberg
- Marie Yckert
- Bo Regnér
- Stefan Friberg
- Ingvar Henriksson.

Läsanvisning

Redogörelsen riktar sig i första hand till kommunfullmäktige som en del av ansvarsprovningen för 2023, men den riktar sig även till kommunstyrelsen, nämnderna, bolagen, stiftelsen, kommunens tjänstepersoner, kommuninvånarna och journalister.

Vi använder uttrycket *revisionen* genomgående i redogörelsen. Med det menar vi förtroendevalda revisorer och lekmanrevisorer. Det är vi som har ansvaret för granskningarna, medan granskningarna rent praktiskt utförs av yrkesrevisorer.

I redogörelsen hänvisar vi till *rekommendationer*. Tanken med rekommendationerna är att de ska vara en hjälp för dem vi granskar när det gäller att utveckla och förbättra verksamheterna i kommunen.

Vi hoppas att redogörelsen ska ge dig som läsare en bra bild av det som vi har granskat under 2023. Om du sedan vill läsa mer om de olika granskningarna, kan du göra det i de rapporter som vi hänvisar till under varje avsnitt.

Utgångspunkter för granskningarna

Revisionen ska varje år granska all verksamhet i kommunen i den omfattning som följer av *God revisionsred i kommunal verksamhet*. Med god revisionsred menas de goda principer och det tillvägagångssätt som gäller för revision.

Begreppet all verksamhet gäller de verksamheter som bedrivs inom kommunstyrelsens, nämndernas, bolagens och stiftelsens ansvarsområden. Verksamheterna kan bedrivas i egen regi inom kommunen, i samverkan med andra eller av externa leverantörer.

Vi revisorer granskar om verksamheterna

- sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- om räkenskaperna är rättvisande
- om den interna kontrollen är tillräcklig.

I våra granskningar utgår vi från kommunallagen, aktiebolagslagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, standard för kommunal räkenskapsrevision, speciallagstiftningar av olika slag och andra styrande dokument.

Risk- och väsentlighetsanalys

Vi revisorer genomför varje år en så kallad risk- och väsentlighetsanalys. Syftet med analysen är att identifiera och analysera de största riskerna i kommunens verksamheter. Risk- och väsentlighetsanalysen är grunden för oss när vi bestämmer vilka granskningar som vi ska prioritera under ett år.

Sakkunnigt biträde

I arbetet med granskningarna tar vi hjälp av sakkunniga, det vill säga yrkesrevisorer eller andra specialister. Att det ska vara så framgår av kommunallagen och god revisionsred. Vi har ramavtal med revisionsbyrån EY och använder sakkunniga därifrån. Men vi har även tre gemensamma nämnder med Region Halland, Falkenbergs kommun, Halmstads kommun med flera. De granskningarna har genomförts av sakkunniga från revisionsbyrån KPMG.

Faktaavstämning

Faktaavstämning är en viktig del när vi granskar. Det innebär att vi stämmer av våra iakttagelser med relevanta tjänstepersoner och politiker för att undvika fel och missförstånd.

Grundläggande granskning

Revisionen ska varje år genomföra en så kallad grundläggande granskning. Den grundläggande granskningen består av granskning av måluppfyllelse samt granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll.

Den grundläggande granskningen är översiktlig, men ska vara tillräckligt omfattande för att ge oss en bra grund för de bedömningar vi gör.

Inom ramen för den grundläggande granskningen har vi genomfört dialoger med kommunens olika presidier.

Den grundläggande granskningen under 2023 har omfattat kommunstyrelsen, kommunens nämnder, Eksta Bostads AB, Tempohus Kungsbacka AB och Stiftelsen Tjolöholm.

Resultatet av den grundläggande granskningen

Utifrån den grundläggande granskningen vi vill särskilt peka på bristerna hos Stiftelsen Tjolöholm. Granskningen visar att det finns brister i säkerställandet av att stiftelsen sköts på ett ändamålsenligt tillfredställande sätt. Det finns allvarliga brister när det gäller uppföljningen av ekonomi och verksamhet. I övrigt hänvisar vi till de rapporter som står under rubriken "Mer om granskningarna".

Vi lämnar rekommendationer till Stiftelsen Tjolöholm, kommunstyrelsen, nämnden för Hemsjukvård och Hjälpmedel samt patientnämnden.

Mer om granskningarna

Information om granskningarna och eventuella rekommendationer finns i följande rapporter:

- Grundläggande granskning 2023 (kommunstyrelsen och samtliga nämnder utom de tre nämnder som är gemensamma nämnder med regionen och andra kommuner)
- Grundläggande granskning av Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel (gemensam nämnd med regionen och andra kommuner)
- Grundläggande granskning av Patientnämnden (gemensam nämnd med regionen och andra kommuner)
- Grundläggande granskning – Överförmyndare i samverkan (gemensam nämnd med andra kommuner)
- Granskningsredogörelse 2023 – Eksta Bostadsaktiebolag och Tempohus Kungsbacka AB
- Granskningsredogörelse för 2023 – Stiftelsen Tjolöholm

Rapporterna finns på www.kungsbacka.se/kommunrevisionen.

Granskning av it- och informationssäkerhet

Offentlig verksamhet hanterar mycket information digitalt. Det finns många fördelar med det, men det kan även göra att risker uppstår om informationen inte hanteras på ett riktigt sätt.

Under 2000-talet har flera direktiv, lagar och riktlinjer tagits fram för att stötta och tydliggöra vad som gäller för digital information. Syftet är bra men det ställer även högre krav än tidigare på organisationer i deras arbete med it- och informationssäkerhet.

Vi har under 2023 granskat om Stiftelsen Tjolöholm arbetar ändamålsenligt inom området it- och informationssäkerhet, med fokus på styrning och organisation. Med ändamålsenligt menas om arbetet bedrivs på ett avsett och säkert sätt.

Resultatet av granskningen

Granskningen visade att Stiftelsen Tjolöholm *inte* bedriver ett ändamålsenligt arbete inom området it- och informationssäkerhet men att man arbetar aktivt med att förbättra det. Men trots att stiftelsens ambition är att utveckla och förbättra arbetet visade granskningen även på brister.

Vi lämnade fem rekommendationer med anledning av granskningen.

Mer om granskningen

Mer information om granskningen finns i rapporten "Granskning av it- och informationssäkerhet". Där finns även de rekommendationer som vi lämnar.

Granskning av kompetensförsörjning

Att ha tillgång till medarbetare med rätt kompetens anses vara en av välfärdens största utmaningar. Med kompetensförsörjning menas att hitta medarbetare med rätt kompetens samt utveckla och behålla dem.

I kommunens budget för 2023 pekas kompetensförsörjning ut som en utmaning för kommunen. Det är inte längre självklart att kommunen kan erbjuda den välfärd som Kungsbacka historiskt har gjort. Även nämnden för vård och omsorg samt nämnden för individ och familjeomsorg har identifierat kompetensförsörjning som en utmaning i de omvärldsanalyser som nämnderna har gjort.

Vi har under 2023 granskat området kompetensförsörjning. Vi har granskat kommunstyrelsen, nämnden för vård och omsorg samt nämnden för individ och familjeomsorg.

Resultatet av granskningen

Granskningen visade att kommunstyrelsen och de två nämnderna *i stort* har säkerställt ett ändamålsenligt arbete inom området kompetensförsörjning. Men granskningen visade även att det finns utvecklingsområden, till exempel när det gäller kommunstyrelsens strategiska arbete med kompetensförsörjning.

Vi lämnade två rekommendationer till kommunstyrelsen, två rekommendationer till nämnden för vård och omsorg och en rekommendation till nämnden för individ och familjeomsorg.

Mer om granskningen

Mer information om granskningen finns i rapporten "Granskning av kompetensförsörjning". Där finns även de rekommendationer som vi lämnar.

Granskning av informationssäkerhet i praktiken

Revisionen har granskat informationssäkerhet i praktiken. Granskningen omfattade kommunstyrelsen och nämnden för service. Vi granskade om det fanns brister i det praktiska arbetet med it- och informationssäkerhet genom att testa utbildning och medvetenhet hos medarbetare samt i vilken utsträckning någon utomstående kunde komma åt kommunens it-miljöer genom angrepp via e-post.

Resultatet av granskningen

Granskningen visade att det finns brister i kommunens arbete med informationssäkerhet. Det finns behov av att förbättra både utbildning och medvetenhet om it- och informationssäkerhet hos kommunens medarbetare. Vissa av bristerna är sådana som revisionen tidigare har uppmärksammat.

Vi lämnade fyra rekommendationer till kommunstyrelsen och nämnden för service med anledning av granskningen.

Mer om granskningen

Mer information om granskningen finns i kortrapporten "Granskning av it- och informationssäkerhet". Där finns även de rekommendationer som vi lämnar.

Granskning av måltidsverksamhet (en uppföljning)

I Kungsbacka kommun ansvarar nämnden för service för måltiderna och serveringen av mat i kommunens förskolor, skolor, gymnasier med mera.

År 2021 granskade vi kommunens måltidsverksamhet och konstaterade att verksamheten i det stora hela fungerade bra men att det fanns områden som kunde bli bättre. Vi lämnade tre rekommendationer med förslag på förbättringar till nämnden för service som var den nämnd vi granskade.

Under 2023 har vi följt upp de åtgärder som nämnden för service har gjort med anledning av de brister vi såg 2021. Vi har i vår uppföljning utgått från de rekommendationer som vi lämnade i samband med den granskningen.

Resultatet av uppföljningen

Uppföljningen visade att nämnden har åtgärdat vissa saker men inte alla, för att komma till rätta med de brister vi såg 2021. Det innebär att två av rekommendationerna från 2021 fortsatt behöver hanteras av nämnden.

Mer om uppföljningen

Mer information om uppföljningen finns i rapporten "Uppföljande granskning av 2021 års fördjupade granskningar". Där finns även rekommendationerna.

Granskning av interna kontroller för att motverka välfärdsbrott (en uppföljning)

År 2021 granskade vi kommunens arbete för att motverka, upptäcka och förhindra välfärdsbrott. Vi granskade nämnden för individ och familjeomsorg samt nämnden för gymnasium och arbetsmarknad.

Granskningen visade på brister och vi lämnade många rekommendationer om förbättringar till de granskade nämnderna men även till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret i kommunen.

Under 2023 har vi följt upp de åtgärder som kommunstyrelsen och nämnderna har genomfört med anledning av de brister som vi såg 2021. I uppföljningen har vi utgått från de rekommendationer som vi lämnade 2021.

Resultatet av uppföljningen

Uppföljningen visade att kommunstyrelsen, nämnden för individ och familjeomsorg samt nämnden för gymnasium och arbetsmarknad *inte* eller endast *till viss del* har åtgärdat de rekommendationer som vi lämnade i samband med 2021 års granskning. Det innebär att de flesta rekommendationerna ligger kvar och behöver åtgärdas – helt eller till viss del.

Mer om uppföljningen

Mer information om uppföljningen finns i rapporten "Uppföljande granskning av 2021 års fördjupade granskningar". Där finns även rekommendationerna.

Granskning av nämnden för Individ & Familjeomsorgs arbete (en uppföljning)

I Kungsbacka kommun ansvarar nämnden för individ och familjeomsorg för de insatser kommunen ger till människor som är i behov av stöd. Det kan gälla enskilda individer eller hela familjer. Nämnden har också ett särskilt ansvar för att barn och ungdomar får en bra uppväxt.

Vi granskade området 2021 och kunde då konstatera att det fanns brister. Barnperspektivet omfattades till exempel inte på ett systematiskt sätt i nämndens arbete med åtgärder och uppföljning. Vi lämnade tre rekommendationer om förbättringar till nämnden med anledning av granskningen.

Resultatet av uppföljningen

Den uppföljande granskningen visade att nämnden för individ och familjeomsorg har åtgärdat en av de tre rekommendationerna helt, en till viss del och en inte alls.

Mer om uppföljningen

Mer information om uppföljningen finns i rapporten "Uppföljande granskning av 2021 års fördjupade granskningar". Där finns även rekommendationerna.

Granskning av kommunens lokalförsörjningsprocess och hanteringen av verksamhetslokaler (en uppföljning)

Nämnden för service ansvarar för kommunens lokaler och har uppdraget att bygga, förvalta och hyra ut lokaler till kommunens olika verksamheter.

År 2021 granskade vi kommunens lokalförsörjningsprocess och hanteringen av kommunens verksamhetslokaler. Granskningen visade att området *i stort* fungerade bra, men vi lämnade tre rekommendationer om förbättringar till nämnden för service med anledning av granskningen.

I uppföljningen har vi utgått från de rekommendationer som vi lämnade i samband med granskningen 2021.

Resultatet av uppföljningen

Uppföljningen visade att nämnden har genomfört tillräckliga åtgärder för att komma till rätta med de brister vi såg i granskningen 2021. Vi bedömer därför att rekommendationerna är hanterade.

Mer om uppföljningen

Mer information om uppföljningen finns i rapporten "Uppföljande granskning av 2021 års fördjupade granskningar".

Granskning av redovisningsrutiner

Det är av stor vikt för kommunen att ha fungerande rutiner och instruktioner för alla viktiga processer kopplade till redovisningen. Detta för att se till att både hanteringen och redovisningen är rätt. Vi granskar därför den interna kontrollen inom detta område varje år.

I år omfattade granskningen av den interna kontrollen följande:

- bokslutsprocessen
- löneprocessen
- inköpsprocessen
- exploateringsprocessen
- anläggningsprocessen
- processen för redovisning av pensioner
- väsentliga intäktsprocesser
- väsentliga it-processer för de finansiella rapporterna
- processen för att upprätta drift- och investeringsredovisning.

Övrig granskning som vi har genomfört är

- analys av om kommunens redovisningsprinciper beaktas vad gäller gränsdragning mellan investering och drift
- aktiveringar och avskrivningar på anläggningstillgångar
- granskning av momsredovisning
- granskning av rutiner för närståendetransaktioner
- uppföljning av rapport från löpande granskning 2022.

Resultatet av granskningen

Granskningen av redovisningsrutiner visade att den interna kontrollen kan förbättras inom många områden och vi lämnade därför flera rekommendationer med anledning av granskningen.

Mer om granskningen

Mer information om granskningen finns i rapporten "Löpande granskning 2023". Där finns också de rekommendationer som vi lämnar.

Granskning av årsredovisningen

Varje år granskar revisionen kommunens årsredovisning. Det innebär att vi granskar

- årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys drift- och investeringsredovisning samt om noter har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt normering från Rådet för kommunal redovisning
- årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året
- om kommunen klarar av att uppnå kommunallagens krav på en ekonomi i balans
- om kommunen uppnår god ekonomisk hushållning gällande de finansiella målen och målen för verksamheten.

Resultatet av granskningen

Granskningen visar att

- årsredovisningen med noter *inte har* upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.
- årsredovisningen *inte ger* en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning samt av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Detta på grund av att samtliga pensionsåtaganden redovisas som avsättning i balansräkningen.
- kommunen *klarar* balanskravet, det vill säga att ha en ekonomi i balans.
- kommunen *uppnår* god ekonomisk hushållning.

Mer om granskningen

Mer information om granskningarna finns i rapporterna "Granskning av årsredovisning 2023" och "Granskning av balanskrav och god ekonomisk hushållning – Årsredovisning 2023" samt i dokumentet "Det sakkunniga biträdets yttrande".

Kungsbacka

kungsbacka.se